

Сидоренко І.В., аспірант

Чернігівський державний технологічний університет
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ТРАНСПОРТНО-ДОРОЖНЬОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

Транспорт – одна з найважливіших галузей матеріального виробництва, ефективне функціонування якої є необхідною умовою стабілізації, структурних перетворень економіки, розвитку зовнішньоекономічної діяльності, задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях, захисту економічних інтересів країни.

Транспортно-дорожній комплекс (ТДК) – це система транспортних зв'язків, що об'єднує всі види транспорту. Функціонування ТДК країни залежить від її регіональних складових, де спостерігається значний знос (як моральний так і фізичний) основних засобів, що знижує технологічні можливості транспорту. Для підвищення експлуатаційних показників всіх видів транспорту необхідно вирішувати питання щодо інвестування інноваційного розвитку ТДК регіону.

Фінансовим забезпеченням інвестицій можуть виступати кошти як внутрішніх, так і зовнішніх джерел.

До внутрішніх джерел фінансування відносяться: частка чистого прибутку, що спрямовується на розробку та впровадження інновацій; амортизаційні відрахування та ін.

До зовнішніх джерел можна віднести:

- позикові кошти – довгострокові кредити банків та інших кредитних інститутів; випуск облігацій; цільовий державний кредит, спрямований на впровадження інновацій в транспорту галузь; інвестиційний селенг та лізинг.

- залучені – звичайне акціонування; вкладання в цінні папери прибутку отриманого від первинних інвестицій (трастинг); венчурний капітал.

Також джерелами інвестування можуть виступати і проектне фінансування інноваційних проектів, інвестиційний податковий кредит, а також субсидії,

дотації, гранти з боку держави, що в свою чергу відносяться до нетрадиційних методів фінансування.

Аналіз статистичних даних по Чернігівській області показує, що основним джерелом фінансування інноваційного розвитку ТДК регіону є власні кошти підприємств, які у 2007 році становили всього 28404 тис. грн., що значно менше від потреби навіть простого відтворення матеріально-технічної бази транспортних підприємств. Це пояснюється недостатністю державного фінансування та рядом інших проблем: низька інвестиційна привабливість Чернігівського регіону (у 2008 році Чернігівська область в загальному рейтингу інвестиційної привабливості регіонів України займає 24 місце); фінансова криза в країні – інвестори згортають інвестиційні проекти, із-за великого ризику втрати значних обсягів власного капіталу; недосконале валютне регулювання та ін.

Виходячи з того, що основним джерелом фінансування виступають власні кошти транспортних підприємств, необхідна розробка ефективних схем та механізмів для управління отриманим доходом, в яких повинні бути враховані як зовнішні, так і внутрішні фактори.

До зовнішніх факторів відносяться:

- нестабільність економічної та політичної ситуації в Україні;
- недосконалість нормативно-правових актів, що регулюють діяльність транспорту та невідповідність його організаційної структури умовам ринкової економіки країни;
- перехресне субсидування збиткових пасажирських перевезень за рахунок вантажних;
- недостатня прозорість фінансової діяльності галузі;
- неурегульованість цін на ресурси;
- високий рівень інфляції;
- проблеми валютного регулювання;
- низький рівень конкуренції на ринку перевезень.

В якості внутрішніх факторів виступають:

- недостатні обсяги та неурегульованість вантажних та пасажирських перевезень;
- висока собівартість та низька якість наданих транспортних послуг;
- низький рівень матеріально-технічної бази транспортного підприємства;
- значні матеріальні витрати та ін.

Основним завданням управлінням доходом є виявлення резервів збільшення прибутку з рахунків виробничої діяльності, інвестиційних і фінансових операцій.

Серед резервів збільшення прибутку можна виділити наступні:

- 1) своєчасний розгляд планових завдань та можливості їх виконання, що підвищить рівень економічної роботи та забезпечить виконання завдань;
- 2) збільшення обсягів перевезень за рахунок організаційно-технічних заходів та ефективного використання рухомого складу, що забезпечить зменшення експлуатаційних витрат;
- 3) впровадження нових видів послуг (доставка квитків за межі міста, упакування багажу, відкриття на території вокзалів комп'ютерних залів з виходом до мережі Інтернет, надання платної довідкової інформації стосовно роботи міського транспорту та ін.), що розширить спектр послуг, супутніх транспортним, і підвищить якість обслуговування пасажирів;
- 4) підвищення тарифів за простій вагонів з вини клієнта, що забезпечить кращу організацію перевізного процесу;
- 5) електронна доставка документів з іншої станції під час руху вантажного потягу, а також електронна доставка документів до митниці на оформлення та ін., що підвищить якість інформаційного забезпечення перевезень залізничним транспортом.

Врахування факторів, які впливають на ефективну роботу транспортної галузі, та виявлення резервів для збільшення прибутку, дозволить підвищити рівень та якість транспортного обслуговування у сфері вантажних та пасажирських перевезень, впровадити інноваційні технології для оновлення

матеріально-технічної бази ТДК регіону, збільшити інвестиційну привабливість області, а також створити належні умови для подальшого інноваційно-інвестиційного розвитку транспорту як регіону, так і країни в цілому.

Література

1. Пащенко Ю. Є. Проблеми та перспективи розвитку транспортно-дорожнього комплексу у період трансформації економіки України // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. - №2 (57). – с. 94-97.
2. Сич Є.М., Ільчук В.П. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту. // Вісник ЧТІ:Збірник. – Чернігів:ЧТІ, 1999. - № 8. – с. 25-33.
3. Сидоренко І.В. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку транспортно-дорожнього комплексу регіону. //Вісн. Черніг. держ. технол. ун-ту. Збірник – Чернігів: ЧДТУ, 2008 - № 32. – с. 236-242.
4. Яцківський Л.Ю., Зеркалов Д.В. Загальний курс транспорту. – К.: Арістей, 2007. – 544 с.
5. www.chemnigivstat.gov.ua
6. www.rada.gov.ua